

AZS EN 15050:2025 “Yığma dəmir-beton məhsullar - Körpü seksiyaları” dövlət standartının layihəsinə dair izahedici vərəqə

1. İşlənməsi üçün əsas 23 yanvar 2023-cü il tarixli 3721 sayılı Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Milli standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılmasına dair 2023-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”
2. Standartlaşdırma obyektinin xüsusiyyətləri AZS EN 15050:2025 “Yığma dəmir-beton məhsullar - Körpü seksiyaları” dövlət standartının layihəsi fabrikdə istehsal olunan və döşənək elementləri kimi körpü tikintisində istifadə olunan yığma dəmir-beton konstruksiya elementlərə şamil edilir. Həm möhkəmləndirilmiş, həm də qabaqcadan gərginləşdirilmiş normal çəkili dəmir-beton elementlər nəzərə alınır; bunlar avtoyol, dəmiryol və piyada körpülərində istifadə edilə bilər. Döşənək elementlərinə həm döşəneyi təşkil edən ayrı-ayrı elementlər (tirlər, döşəmə lövhələri, qabırğalı və ya oyuqlu elementlər), həm də bütöv döşəneyin bir seqmentindən ibarət elementlər daxildir.
3. Standartın hazırlanmasının məqsədəuyğunluğunun əsaslandırılması “Milli standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılmasına dair 2023-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın Tədbirlər Planının icrası, həmçinin yığma dəmir-beton məhsullara dair keyfiyyət tələblərini özündə ehtiva edən normativ sənədlər işlənilib hazırlanması;
4. Standartların beynəlxalq təsnifat kodu – ICS 91.100.30 - Beton və beton məhsulları
93.040 - Körpü tikintisi

5. Xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası	6810990000 - Sementdən, betondan və ya süni daşlardan məmulatlar, armaturlaşdırılmış və ya armaturlaşdırılmamış
6. Standart layihəsinin milli standartlaşdırma sisteminin tələblərinə uyğunluğu	AZS EN 15050:2025 “Yığma dəmir-beton məhsullar - Körpü seksiyaları” dövlət standartın layihəsi “Standartlaşdırma haqqında” Azərbaycan Respublikasının 17.05.2019-cu il tarixli 1587-VQ sayılı Qanununun, AZS 1.2:2022 Azərbaycan Respublikasının Dövlət Standartlaşdırma Sistemi. Azərbaycan Respublikasının dövlət standartlarının işlənmə qaydaları” dövlət standartının, AZS 1.5:2022 “Azərbaycan Respublikasının Milli Standartlaşdırma Sistemi. Standartların tərtibinə, strukturuna, şərhinə, rəsmiləşdirilməsinə və məzmununa dair ümumi tələblər” dövlət standartının və “Beynəlxalq (regional) və dövlətlərarası standartların, normaların, qaydaların və tövsiyələrin Azərbaycan Respublikası ərazisində tanınması və tətbiq edilməsi Qaydalarının təsdiq edilməsi” barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 Noyabr 1998-ci il tarixli 26 sayılı Fərmanının tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.
7. Standartlaşdırma üzrə texniki komitə	“Tikinti materialları, məmulatları və konstruksiyaları”nın standartlaşdırılması üzrə Texniki Komitə (AZSTAND TK 10)
8. Layihəçi barədə məlumat	“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ
9. Əsas normativ baza	EN 15050:2007+A1:2012 “Precast concrete products - Bridge elements” Avropa standartının autentik tərcüməsidir (IDT).
10. Standart layihəsinə zidd olan standartların dəyişdirilməsi, yenidən baxılması və ya ləğvi üçün təkliflər	Bu standartın tətbiqi ölkə ərazisində tətbiq edilən hər hansı dövlət standartının ləğv edilməsinə və ya dəyişdirilməsinə səbəb olmur.

11. Standart layihəsinin
strukturu

Ön söz

Giriş

1 Tətbiq sahəsi

2 Normativ istinadlar

3 Terminlər və Anlayışlar

4 Tələblər

4.1 Material tələbləri

4.2 İstehsal tələbləri

4.2.1 Ümumi

4.2.3.2 Qabaqcadan gərginləşdirmənin tətbiqi

4.3 Hazır məhsul tələbləri

4.3.1 Həndəsi xüsusiyyətlər

4.3.2 Səth xarakteristikası

4.3.3 Mexaniki müqavimət

4.3.4 Yanğına davamlılıq və reaksiya

4.3.5 Akustik xüsusiyyətlər

4.3.6 İstilik xüsusiyyətləri

4.3.7 Davamlılıq

4.3.8 Digər tələblər

5 Sınaq üsulları

5.1 Beton üzərində sınaqlar

5.2 Ölçülərin və səth xarakteristikasının ölçülməsi

5.2.1 Ümumi

5.2.2 Tirlər

5.2.3 Digər elementlər

5.3 Məhsulların çəkisi

6 Uyğunluq qiymətləndirməsi

7 İşarələmə və etikətləmə

8 Texniki sənədlər

Əlavə A (informativ) Tipologiya

A.1 Tətbiq sahəsi

A.2 Əsas konstruksiya elementləri kimi yığma tirlərdən körpü döşəmələri

A.3 Bütöv tavalar

A.4 Yığma elementlərdən döşəmələr

Əlavə B (informativ) Tirlərdən və tavalardan ibarət döşəmələr

B.1 Tətbiq sahəsi

B.2 Dayaq zonasında ölçülər

B.3 Qabaqcadan gərginləşdirmənin ötürülməsi

B.4 Əsas armaturların dayaqalara bərkidilməsi

B.5 Yüklər tətbiq edildikdən sonra dayaqaların sıxılma şərtlərinin dəyişdirilməsi

B.6 Çəp kənarlar

B.7 Döşəmə planı

Əlavə C (informativ) Körpülərdə lövhələrdən istifadə

C.1 Ümumi

C.2 Birləşdirici armatur

C.3 Tirlərə birləşmə

C.4 Bitişik döşəmə lövhələri arasındakı birləşmə

Əlavə D (informativ) Körpü döşəmələrinin ardıcılığı

D.1 Tətbiq sahəsi

D.2 Körpü döşəmələrinin ardıcılığı

D.3 Dayaqlarda qabarma momentləri

D.4 Dayaqlarda uzunmüddətli çökmə momentləri

Əlavə E (informativ) Doldurulmuş tirlər

E.1 Ümumi

E.2 Nazik üst layı olan doldurulmuş tirlər

E.3 Qalın üst layı olan doldurulmuş tirlər

Əlavə F (informativ) Üst layı olmayan yığma dəmir-beton tirlər

F.1 Tətbiq sahəsi

F.2 Sonradan gərginləşdirmə ilə köndələn gərginləşdirmə

F.3 Dəmir-beton birləşmələr

Əlavə G (informativ) Hazır yığma elementlərdən döşəmələr

G.1 Ümumi

G.1.1 Təsvir

G.1.2 Birləşmələr

G.1.3 Şpon çivləri

G.1.4 Sonradan gərginləşdirmə

G.2 Layihələndirmə

G.2.1 Yığma mərhələsi

G.2.2 Son vəziyyət

G.2.3 Tikişlərin yoxlanması

G.2.4 Yerli eninə əyilmə

G.2.5 Ardıcılığın pozulduğu sahələr

G.3 İstehsal

G.4 Tikilinin yığılması

G.4.1 Yığma elementləri yerləşdirmə

G.4.2 Yığma elementləri hermetikləşdirmə

G.4.3 Sonradan gərginləşdirmə

G.4.4 Son yığma element

Əlavə H (informativ) Körpü elementləri üçün ətraf mühit şərtləri

Əlavə J (normativ) Hazır məhsulların yoxlanılması

Əlavə ZA (informativ) Bu Avropa standartının Aİ-nin tikinti məhsulları direktivinin müddəalarına dair bəndləri

ZA.1 Tətbiq sahəsi və müvafiq xarakteristika

ZA.2 Yığma dəmir-beton körpü sekiyalarının uyğunluğunun təsdiqlənməsi qaydası

ZA.2.1 Uyğunluğu təsdiqləmə sistemi

ZA.2.2 EC sertifikatı və Uyğunluq bəyannaməsi

ZA.3 CE işarəsi və etiketi

ZA.3.1 Ümumi

ZA.3.2 Həndəsi məlumatların və material xüsusiyyətlərinin bəyan edilməsi

ZA.3.3 Məhsul xüsusiyyətlərinin bəyan edilməsi

ZA.3.4 Verilmiş layihələndirmə spesifikasiyasına uyğunluq
bəyannaməsi
Bibliografiya

12. Potensial
istifadəçilər

Təsərrüfat subyektləri, sınaq laboratoriyaları, uyğunluğun
qiymətləndirilməsi orqanları, nəzarət orqanları və d.

13. Rəy və təkliflər üçün
əlaqələndirici şəxs

Loğman İsmayılov - Tikinti materiallarının standartlaşdırılması
şöbəsinin müdiri
Tel: +99412 5149603 (daxili 113)
l.ismayilov@azstand.gov.az